

Adriano on poissa

Kuusikymmentäluvulla lukiolaispojilla ei ollut autoja. Ajokoe suoritettiin kuitenkin etuajassa. Ajokorttia joutui sitten odottamaan muutaman ikuisuudelta tuntuvan päivän. Uusi kortti taskussa odoteltiin sitten, että joku vanhempi stara tarvitsisi juoppokuskia.

Minne me pojat Kouvolan seudulta sitten sompailimme. No, tietysti Kotkan tai Haminan satamaan pimeää pulloa hakemaan. Se oli jännää! Koskaan ei jääty kiinni. Jälkeenpäin on tullut mietittyä, että olisikohan siinä auto mennyt valtiolle. No, onneksi ei ollut oma.

Mutta ajelimme me muuallekin. Itään. Lappeenrannassa oli 60-luvun puoliväliin tultaessa avattu ihmepaikka, luultavasti Suomen ensimmäinen oikea pizzeria, Adriano Bar. Sen nimi taisi ensin olla tylsästi Pizza Napoletana, mutta Adrianon baarina se tunnettiin.

Kesti reilun tunnin kiittää Lappeenrannan keskustaan. Kauppakadulla sijaitsevasta Adriano Barista lehahti jo kadulla kutsuva tuoksu, jota italialaisen oopperan upeat aariat tehosivat. Ravintola oli usein täynnä, mutta pienen odottelun jälkeen pääsi istumaan. Ruokalista ei ollut kummoinkaan, mutta aah, kaikki niin syntisen hyvää.

Adriano Vinciguerra oli 50-luvulla piipahtanut Ruotsista Suomeen vähän vahingossa ja jäi tälle tielle. Muusikkona hän pääsi sopivasti italialaisen iskelmämusiikin nousukiihtoon. Siten löytyi mukava partneri ja Napolissa syntynyt Adriano ryhtyi pizzerianpaistajaksi.

Adriano Bar lopahti aikanaan, mutta Adriano perusti Lappeenrantaan vielä toisen ravintolan nimeltään Casa Nostra. Se ei enää ollut pelkkä pizzeria vaan kunnan ristorante. Toimipaikkaan erään ravintolaketjun kiertävänä pizzakonsulttinakin.

Työskennellessäni 70-luvulla Imatralla kävimme lähes viikoittain herkuttelemassa Casa Nostrassa, jossa Adriano hyöri edeskäypänä. Sattuipa kerran, että pikkutyttäreemme ei saanutkaan haluamaansa pastaa. Tyttö näytti tietysti nyrpeää nenää, vaikka sekin pasta oli aivan mainiota. Kun olin saanut laskun maksettua ja kiiteltyä, Adriano tuli pöytään iso pastalaatikko kainalossaan. Kertoi huomanneensa, että oli tullut vahingossa vääränlaista makaronia. Tässä, keittäkääpä kotona.

Eräissä eläkepäivien haastattelussa Adrianolta kysyttiin, että oppiko hän Suomessa mitään. Si, si, Italiassa ei pizzaan panna valkosipulia. Suomalaiset sen sijaan pyysivät sitä toistuvasti. Niinpä hän kehitti omia valkosipulipizzojaan alla finlandese.

Turussakin on kelpo pizzapaikka. Turkulaiset ehtivät jo luulla, että pizza rantautui Suomeen Turun kautta. Dennis Rafkinista tehtiin aikanaan radioon henkilökuvaa. Toimittaja luuli tehneensä huolellisesti kotiläksynsä ja totesi, että sinähän toit pizzan Suomeen. Dennis keskeytti heti ja korjasi vähän vihaisesti, että ei, ei, kyllä se oli Adriano.

Adriano Vinciguerra jätti aikanaan Suomen ja vietti eläkepäiviään Gardajärven ihanilla rannoilla. Hän kävi usein Suomessa ja piti muutenkin tauotta yhteyttä suomalaisiin ystäviinsä.

Marraskuun lopulla Suomeenkin kiiri viesti, että Adrianon pizzat on paistettu. Mutta Suomesta oli tullut pizzamaa!

pajen